

Krzysztof Fedorowicz

Nowy minister obrony Federacji Rosyjskiej

12 maja 2024 r. prezydent Rosji Władimir Putin podjął decyzję dotyczącą rekonstrukcji składu rządu. Nowym ministrem obrony mianowany został Andriej Biełousow, który nie jest wojskowym i do tej pory nie był związany z kompleksem obronnym. Jego nominacja zapowiada jakościowo nowy etap funkcjonowania Ministerstwa Obrony Federacji Rosyjskiej. Biełousow zastąpi na tym stanowisku Siergieja Szojgu, który był szefem resortu obrony w latach 2012-2024 i objął funkcję sekretarza Rady Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej.

Andriej Biełousow jest ekonomistą, ukończył Wydział Ekonomii Moskiewskiego Uniwersytetu Państwowego. Przez wiele lat zajmował się pracą naukową, m.in w Centralnym Instytucie Ekonomii i Matematyki Akademii Nauk ZSRR, Instytucie Ekonomii i Prognozowania Postępu Naukowo-Technologicznego oraz Instytucie Narodowych Prognoz Gospodarczych Rosyjskiej Akademii Nauk. W roku 2006 zrezygnował z pracy naukowej i został wiceministrem rozwoju gospodarczego i handlu. W latach 2012-2013 stał na czele Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego Federacji Rosyjskiej, a w latach 2013-2020 pełnił funkcję doradcy prezydenta ds. gospodarczych. Z kolei od stycznia 2020 r. do maja 2024 r. był wicepremierem rządu Federacji Rosyjskiej. Odpowiadał za realizację jednolitej polityki finansowej państwa, regulację rynku finansowego, działalność ubezpieczeniową i audytorską, projekty infrastrukturalne oraz realizację projektów krajowych i inwestycji zagranicznych. Opowiadał się za zwiększeniem wydatków rządowych, a w ostatnich latach aktywnie angażował się w poszukiwanie i przejmowanie nadmiernych zysków od eksporterów. Uważał, że zgromadzone w Funduszu Stabilizacyjnym zyski ze sprzedaży ropy należy wykorzystywać na projekty infrastrukturalne.

Komentarz

Nominacja Biełousowa na ministra obrony narodowej jest konsekwencją wcześniejszych nieudolnych działań rosyjskiej armii na froncie i postępującej korupcji. Do tej pory resort obrony zajmował się wyłącznie prowadzeniem działań zbrojnych na Ukrainie, pomijając ważną kwestię powiązanych z tym aspektów gospodarczych (przestawienie gospodarki na tory wojenne, odpowiednie zaopatrzenie, dostosowanie się do istniejących warunków, właściwe wykorzystanie zasobów, wprowadzanie innowacji itp.). Nowy minister zapowiedział zminimalizowanie strat osobowych armii oraz dostarczenie jej nowego sprzętu i technologii. Jako człowiek bezpośrednio związany z prezydentem ma on być gwarancją właściwego wykorzystania potencjału rosyjskiej gospodarki podczas wojny. Podstawowym zadaniem Biełousowa będzie integracja kompleksu wojskowego (dotychczas funkcjonującego w oderwaniu od realiów ekonomii) z gospodarką.

Rzecznik prasowy prezydenta, Dmitrij Pieskow, zwrócił uwagę, że Rosja funkcjonuje w reżimie wojskowym, a budżet armii wzrósł z 3% do 6,7% PKB. Jego zdaniem, do właściwej realizacji wszystkich planów i zadań potrzebny jest silny ekonomista z doświadczeniem zawodowym, który jest w stanie przywrócić porządek i zapewnić otwartość armii na innowacje oraz dostosować jej wymagania do możliwości gospodarczych państwa.

Dużą zaletą, ale też potencjalną słabością nowego ministra jest fakt, iż jest on cywilem, nie posiada własnej grupy wpływów i prawdopodobnie nie będzie brał udziału w walkach klanowych. Nie wiadomo też, czy jego reformy spotkają się z przychylnością w armii, która może być niezadowolona z podjęcia działań zmierzających do ukrócenia praktyk i schematów korupcyjnych oraz ograniczenia jej dotychczasowej autonomii.

W przypadku pozytywnej reakcji generalicji na nominację Biełousowa, można się spodziewać w dłuższej perspektywie czasu większej efektywności rosyjskich wojsk na Ukrainie poprzez lepsze wykorzystanie zasobów, szybsze dostosowanie się do zmieniających się warunków bojowych oraz szersze zastosowanie innowacji technologicznych. Tym samym strona rosyjska prawdopodobnie przygotowuje się na długi konflikt i zdobycie jak największej przewagi militarnej nad Kijowem w razie pojawienia się ewentualnych propozycji negocjacji dotyczących zakończenia wojny.